

VOIESCE SI VEI PUTÈ

	Cap.	Dist.
Pe anu.....	lei 128	— 152
Pe săptămână.....	64	— 76
Pe trei luni.....	32	— 38
Pe ună lună.....	11	—

Un exemplar 24 par.

Pentru Parisul pe trimestru fr. 20
Pentru Austria..... flor. 10 v. r.

ROMANULU

Articlele trămisse și nepublicate se voră arde. — Redactorul respunzător Eugeniu Carada.

ANUNCIU.

Membrii Societății literarie neputându-âncă sosi, serbarea de Duminecă, sau amânată pentru Marti 1-iu Augustu, la ora 11 dimineață, la rondoul alu 2-le de la șosea.

COMITETULU.

SERVICIU TELEGRAFICU ALU ROMANULU.

NEW-YORK, 30 Iuliu. — Confiscarea generale a proprietăților imperialiștilor începe în Mexic.

Lopez, trădătorul lui Maximilian, este arestată și dată în judecata unui consiliu de resbelu.

Escobedo, este anunțat de candidat la președinția.

ROMA, 9 Augustu. — Regina mamă de Neapole a murită de cholera.

BRUXELLES, 9 Augustu. — Camera s-a convocat pentru 19 Augustu în sesiune straordinară.

(Serviciul privat alu Monitorului)

CONSTANTINOPOLE, 7 Augustu. — Majestatea Sua Sultanul a intrat în Constantinopol pe Marea-Negru, astăzi la 9 ore de dimineață, urmată de uă flotilă de vapori, și în mijlocul fanfarelor, salverelor de artillerie și de muschete, în totuțimul cătău și străbătutu Bosforul. — Trei dile a fostă iluminări generale; măne va avea locu un prăznu diplomatic; poftă mare balu la marea viziru.

Bucuresci 29 Cuptoră.
10 Augustu.

Arendarea moisielor Statului, de dincoce de Milcov, s'a sfărșită, mai ramindu 16 moșie, din cari pentru unele nu s'a găsită arendator și pentru altele prețurile ce s'a dată au fostă nemulțamită s'a remasă a se publica din nouă.

Rezultatul că a dată acăstă frumosă și leale licitații este celu următoru.

Moșie: 470. Venitul anuale ce ele voră da pe viitorii ani, cu începere de la 1868 este:

17,106,970 lei.

10,219,115 — Venitul că ele au dată pîn' acum.

6,887,885 — diferență în favoarea Statului, cea-a ce face unu adăosu peste 67%.

14,547,560 — venitul anuale alu acestor moșie nainte de aplicarea legii rurale.

2,559,410 — mai multă, adică peste 17%.

Tifrele constatăndu că cea mai deplină elocință, că probitatea s'a luate în sfărșit și la noi domni iei, putem să aducem aci aminte, d-lui Ministro de Finanțe că Monitorul n'a dată nici uă deslușire la reclamarea făcută de d. Cotruță ingineru, și care s'a publicat în Romanul de la 26 Iuliu.

D. Cotruță spune că totu în diau în care moșia Aninosa, a remasă a supra d-lui Arsenescu cu prețiul de lei 37,000, d. Auton Paulu, a protestată îndată d-lui Ministru să dechiară că domnia-sea va oferi unu prețu mai mare. D. Cotruță adaogă, că d. Ministru a primit protestul să inscrisă alu d-lui A. Paulu, c'a 'nsemnatu 'ensu-și domnia-sea pe lista de licitații moșia ce trebuia repusă în licitație și că 'n urmă moșia s'a confirmată.

Care se fiă cauza? Monitorul n'a spusă 'ancă și este în interesul public și mai cu séma în interesul d-lui directore alu domniilor, ce este anume acuzația de d. Cotruță, a dă cerutele deslușiri.

Se facemă acumă cunoscutu și onorabilelui domnū Ministrul alu Justiției uă reclamare ce se face contra d-séle.

Se spune, s'affirmă că domnia-sea a cerută prin adresa cu No. 3887, Marti 30, 1867, de la d. Constantin Mano, procurorul general de la Curtea din Iași, se-i arile negresită, prin prima spedire, de este supusă elinu séu naturalizată după lege, trămitendu totu d'uădată și actele de naturalizare.

Prin adresa din 3 Apriliu, No. 994, domnū Mano a respunsu că, venindu eu tatăl domniei-séle de la Chișineu, nu s'a naturalizat, daru a ocupat, atâtă tatăl domniei-séle cătă și d-sea funcționi ale Statului. După această respunsu lucrurile să remasă ca mai nașinte, și lumea nu 'ntellege pentru ce d. Ministru a făcută întrebarea, nici dacă d-lui 'ntellege că ocuparea de funcționi constituă acelă acte de naturalizare ce le ceruse.

S'a întrebată asemenea, prin adresa cu No. 7537, 3 luni 1867, d-nu Nicolae Dunca, membrul Curții din București, de este supusă austriacu, séu de este naturalizată, și 'n acestu casu i s'a cerută a trămite actele de naturalizare. Domnia-sea a respunsu totu camu ca d. Mano, și cestiu cea remasă ca și cea d'antéie.

S'atragedă acumă atențiuă domnilor Ministrul respectiv, asupra unei cestiu destul de seriose și despre care amă mai vorbitu chiaru în acăstă lună.

Iovouirile ce s'a dată societăților de asigurare din teră le obligă: 1, a sănătatea în bună regulă, conform codului comercial, spre a se putea cunoșce intrările și eșările, a infaciuia pe totu anul acele registre la tribunul de comerciu, să depune la casa de depuneră și consemnată, 20% din premiile societății.

Nici una din casele de asigurare în ființă n'a împlinită aceste condiții, nici una n'a depusă acelă 20%, nici una n'are registrele după legă, nici una n'are în teră fonduri, cătă totu incăsările se trămită în străinătate. Interesele Românilor cără de la d-nii Ministrul a se curma cătă mai carându acestu abusă.

Dintre junii Români, co-si deplinește studiile în străinătate, a revenită în Bucuresci d. Stătescu, doctoru în dreptă de la Facultatea din Paris. D. Stătescu, iubitor de toți căi lău cunoșteutu, începe cariera sea politică, printre epistolă, adresată Perseveranței, plină de modestie în privința sea, calitate forte rară acumă între junimea nostră, și printre unu articolu politicu, în care se vedu uă credință tare, idei bune, sănătoase și clare, și unu stilu elegantă și vîrtosu; reproducemă, dupe Perseveranța, articolul prin care d. Stătescu, intră în relație, pe terenul politicei, cu compatriotii sei.

Diariul Dreptatea, din Iași, a publicat, și le reproducemă mai la vale, două epistole adresate convocatorilor întreprință de la Roman. Una este a deputaților Iașilui, dd. Taci și A. D. Holban s'alta a d-lui Voinov. D-lorū dechiară că "nu cunoscu nemica din înțelegerea ce spună că s'ar si făcută la Bucuresci în acăstă privință, că nu 'ntelgeu mobilul cari i-să determină a provoca acea întreprință fară arișă scopul", și că credințele dumneilor sunt diametralmente opuse cu credințele suscriptorilor disei convocări.

Publicămă asemenea, după cererea d-lui Primarul din Bucuresci, protestăriile Primăriei din Botoșani și ale colegiilor electorale din acelă județiu, totu în acăstă cestiu, cari totu confirmă puterica manifestare a nașiuui pentru unire și'n contra celor cari lași, se-i arile negresită, prin prima spedire, de este supusă elinu séu naturalizată după "Voință In-

serviciul divinu, unde a cantată corul de fete orfane de la asilul Elena-Domna, I. S. Domnitorul a binevoită a visita atâtă spitalul de infirmi de aci, cătă și scola fermă-modelu, unde s'a cantată unu imnă în onore I. S. de copii orfani al asilului. Apoi a existat la gimnastică, și mulțumit de lote ameliorările ce a văduți realizate în cursul acestu anu, a pornită în mijlocul unei poporații compacte ce se indesă în jurul Măriei S. S. urându-i totu prosperitatele. După aceasta, s'a dusu mai anteu se visiteze expoziția agricolă ce se face aci în totu anu. La pără I. S. a fostă priimută de studentii scolii de agricultură, cu spise de grău, a stăbatu parcări espoziționel și a remasă pe deplină mulțumită.

De aci M. Sea, însoțită de d. ministrul de Culte, P. S. S. părintele episcopulu Dunării de-josu, de uă sumă de terenă călări și de mal mulți funcționari administrativi, s'a dusu la monaștirea Cernica, unde a dejunat.

Pe la orele 4, I. S. se întără la Panteleimon, unde deja mulțimea flădündu de sosirea M. S. venise cu miliile, astă-felui incătu, atâtă monaștirea și dălul, cătă și uă mare parte a cămpiei, erau plini.

I. S. Domnitorul dupe unu scurtă reparație se coboră și făcu unu micu ocolu prin tigră unde, M. S. și suita Sea abia aă putută trece prin mulțimea poporului care se imbulzea fără sfială în giurul I. S., dorindu se-lu văgă. Sunindu-se în pavilionul celu de lemnă ce s'a construită în acestu anu, în locul obișnuitului umbrar de altă-dată unde se pregătise uă măsă improvisată,

M. Sea petrecu aci mai multă timpă

între țărani cari danău și se înves-

lu în sunetele musicelor militare și a leăturilor, distribui mal multe da-

ruri junelor fete și flăcărilor.

La măsă, între alte persoane, figurați și șepți primari ce se aflau aci. După terminarea plăndoului, reîncepu chora în fața pavilionului și I. S. urmă a împărți daruri pe la săteni; apoi după ce asistă la focurile de artificie ce se preparaseră, M. S. porni, în mijlocul unui publicu entuziasții și pe uă frumosă sără spre a se întără la palatul său de la Cotroceni.

Asta-dă, la 28, se celebră de către P. S. S. vicarul Jeronim, oficialu din cenușă de multimea care mergea către acestu sănătău locașu, unde se află și parte din moștele sănătului cu acestu nume: medicu alu sermanilor. Atâtă scola de agricultură, care serbeză aiversarea sea în acăstă zi, cătă și monaștirea Panteleimonului erau împodobite cu arcuri de triumf, umbrare de verdeță, făcute cu multă gustu, și totu felul de decoruri.

(Monitorul).

Bucuresci 28 Iuliu.
Erl, Joul, 27 Iuliu, căile ce conduce din capitală la Panteleimon, erau înțesate de multimea care mergea către acestu sănătău locașu, unde se află și parte din moștele sănătului cu acestu nume: medicu alu sermanilor. Atâtă scola de agricultură, care serbeză aiversarea sea în acăstă zi, cătă și monaștirea Panteleimonului erau împodobite cu arcuri de triumf, umbrare de verdeță, făcute cu multă gustu, și totu felul de decoruri.

Sub semnatul alegători al colegiului III din orașul Botoșani venimă uă rugă, domnilor deputați, că, în favoarea țărui și pentru demnitatea personale, se grăbiți a desemna acea nemorocită audire; că deputați de dincoce de Milcov, s'ar fi înțesu la Bucuresci asupra unei întuniri separate. Comptămă multă pe sentimentul d-v. de patrioți pentru a vedea și astă dată că împărăștiu noii credință și devotamentele ce avemă pentru unire, peat de consolidarea Statului Românu sub domnia preșubitul nostru Domnitoru Carol.

Primiști, domnule Redactore, încre-

dințarea pre osebitel mele considera-

ții.

Primarul C. Panajt.

No. 8101, Iuliu 28.

TELEGRAMA

Consiliul comună din Botoșani către

consiliul comună din Roman.

Asupra telegramei d-v. No. 229 de-

liberandu astădi în ședință publică, am

LUMINEZA TE SI VEI PI

Abonamentele în Bucuresci Pasagiul Românu No. 1. — În districte la coresponzării diariului și prim postă. La Paris la D. Dara-Hallegrau, rue de l'ancienne Comédie, No. 5. A se adresa pentru administrație la d. T. Paleologu

ANUNȚURILE

Linia de 30 litri..... 1 leu.

Inserționi și reclame, linia..... 5 -

găsită do uă conștiință datoria a vă exprime recunoșința noastră și a tuturor concetășianilor nostri pentru patriotică hotărire ce a luat de a rez-

pinge întreprința de la Roman. Orașul d-v. are tradiții istorice, este legă-

nul eroismul și a virtuții strămoșesci, pe care eramă sicuri că nu veți

ingădui a fi profanată de intruniri per-

sude. Fișă pre sicuri onorabililor domni-

că, întrăga națională română vă va bine-

cuvântă; decă alegătorii din judecătul nostru au greșită în alegerea unor

representanți lor, d-nu senatoru Vârnăv și D. deputațu Carnănu le sū-

dată învestimentul de a nu mal greș

la viitor. Vedeți adresele de repro-

bări ale colegiului II și III pe care le

transmitemă în totă coprinderea loru

și de cari liindu séma vă rugămă a atesta în facia concetășianilor d-v. că

intrăga poporație a judecătului Botoșani nu împărăștesc întră cătu de pu-

cină opinia reprezentanților susu-nu-

mîi. Suntem și vomă fi pentru unire, pentru consolidarea Statului Românu și pentru orl-ce guvernă care va avea fe-

ricita poziție de a dispărea restu-

rătorilor.

Se trăiescă România

Dominule Ministru de Interne.

La alegerea de la 16 Iuliu, pentru completarea consiliului Comunal, intrunindu-se 204 alegători, ne-a săcătă onoreea dă ne da voturile d-lorū spre a-l reprezenta la Comune. Supt-scrisul, considerând că colegul Capitaliști numeră la vre patru mil de alegători, considerând că numerul votanților de la 16 Iuliu, nu se suie nici măcară la majoritatea relativă cu care s-a făcută alegările din Noembrie 1866, nu credem că putem și că trebuie se intră în consiliul comunale. De aceea vă rugăm, domnule Ministru, a considera acăstă declarație ca ușă demisune, în casul când alegerea s-ar confirma ca valabilă.

Primit, domnule Ministru, asigurarea deplinei noastre considerări.

Eugeniu Carada, G. Petrescu, Grigore Heliad.

București, 1867, Iuliu 28.

Citim în Perseveranță:

CUZISMU SI LIBERTATEA.

Partisanii regimului de la 2 Mai, detronat din preună cu Domnul Cuza la 11 Februarie, nu scu ce se mai inventase pentru ca să discreditze în ochii țorii și în ochii lumii civilizate starea lucrurilor de astă-dă în România. Insinuările perfide, lacrami hypocrite, calomii neruginate, nimicu nu este negligeat de acești apostoli ai minciunii pentru ca să dea schimbările opinii publice, să arunce asupra Guvernului actualu responderei relatorii, căto său desfășurat de cătu-va timpu asupra acestor infortunate țorii, și se facă pe lume să crește că suferințele ce au băntuit-o, și alu căror termen nu-lu întrevedemă încă, suntu, nu rezultate ale regimului de arbitriu și de despuriere organizată la 2 Mai, ci consecințe ale Revoluției de la 11 Februarie, care a resturnat scelul regimului și a restabilit ordinea pe adevăratele ei baze, singure durabile, pe dreptate, pe libertate, pe forță morală, și pe consimțimentul liberu alu suflatorilor.

Auscultați pe acești vocești neobosiți a unei cause perdute, ascultați în discursurile și în conveințile loru, în jurnalul și în adunările loru: Dacă Statul român, pe care el l-a găsitu impecabile de datorii, este astădă strivită suptă greutatea unei datorii publice de sute de milioane; dacă veniturile țorii mărite în proporții estraordinare s-a risipită în disordini scandalose; dacă societatile nu s-o datu și urma dilapidărilor s-a suprimat hoțesc, dacă deficitul a crescut pe toți anii astă-felu în cătu eqilibrarea budgetelor a devinut imposibile; dacă particularii suntu ruinești; dacă istorile avuți publice au fostu sleite, dacă comerciul hincuzesc și se tăresce cumu pote de aq̄ plănu măne; dacă producția a fostu lovita prin legi nesocotite și aplicate cu violență și neinteligentă; dacă în țera cea mai mănoasă din lume, în valea roditorie a Carpaților, populația s-a murit de fome; dacă, în ordinea morală, noțiunile Bunului și a Onestului s-a falsificat; dacă immoralitatea a patruncu totale statele societății; dacă caracterul bunu și onestu alu acestor nați s-a alterat sistematic, astă-felu în cătu disoluționea nărvurilor spălmentă pe orii cine privesce de o parte la totu ce se petrece în sinul acestei societăți; dacă simțimenterul religiosu s-a slăbitu prin injosirea sistematică și subalternisarea ministrilor Cultului; dacă justiția, chișmată a ține balanța egale între interesele în conflict, s-a transformată într-un instrument politiciu; dacă s-a atentat la totle legile morale, economice și politice și s-a crență în credință în eficiența loru; dacă țera s-a livrată spre exploatarea unei hale de curteană fără onore și fără consciință; dacă s-a provocată violențe

turbări în totă țera, pentru ca să pună armata în conflict cu populaționile inofensive, și se întreție între denele nelinerdere, discordia, și ură; dacă s-a văzută autoritatea administrative și polițienească, instituite pentru apărarea societății contra făcătorilor de rele, făcându cauș comună cu acești făcători de rele într'un spirit vilu de înăvățire și de resbunare; dacă țera s-a vendută și s-a zălojitu cu debarăruntu prin contracte ruinătoare, și imprumuturi, care au pus'o în stare permanentă de bancrută, dacă s-a datu lumii spectacolul tutelor miserilor și tutelor desfrânașilor;

Vina este, nu a celoră cari au comis aceste fără-de-legi, nu a celoră cari s-a asociață la aceste abuzuri,

cari le au încurajat în totă modulile; ei a bărbătorilor cari atunci le au combătut din totăputerile cu pericolu averilor și vieții loru, și cari astădă se silesc să vindice rănele, să impacă urele, să satisfacă totă interesele legitime, se rădice țera moralicesc și materialicesc din starea de decadere

în care se află aruncată, și se așează ordinea pe adevăratele ei fundamente.

Etă ce înșănuesc în totă dilele și suptă totă forme de partisani Cuzismului; etă tactica de predilecție cu care și închipuiesc acești omeni deochiști că potu să discreditze guvernul, și se săpe din temelile lui edificiul rădicat de națiune cu atâta laboare la 24 Ianuarie 1859, sfârmatu de densus la 2 Mai 1866, și rădicatul erăști la 11 Februarie pe o basă mai mare și mai stabilită, pe o basă de care se voru sfârma totă culpabilitatea loru incercări. Citiți articolele ce publică ei contra guvernului de aq̄ în foile loru, vedeti tablou ce facă de starea societății, și mintea voastră se va reparta fără voii, iubiti cititori, la acea durerosă epocă de lacrami și de rușine în care au avută el în mănele loru destinele acestor țorii; și spiritul vostru se va întreba cumu de atunci nu se indignau și nu-și rădescu vocea acești omeni contra acelor ce deploră astădă, și a căroru respundere cată în zadaru s-o arunce d-asupra capetelor loru? Totă articolele... par scrise contra administrației mișcării a guvernului lui Cuzo. Schimbări cătu-va date și cătu-va nume și vești avea critica violentă, daru justă, a actelor acelui guvern. Nu voiu cito aici de cătu unu exemplu lunt într-unu articolu, ce citeamă moi de onă-dă, și alu căru autoru (probabil vre-unu din copii) refășăt al regimului de la 2 Mai) se ascunde cu modestia sub pseudonymul *Cosmat*. Voiu schimba pușinu, voiu complecta peici, pe colen, și mi vești spune dacă acestu articolu nu pare a fi scrisu pentru a stigmatiza regimul și omeni de la casa procedă, Cuzism și adeptii lui. Dope se constată că 2 Mai și 11 Februarie nu mai suntu, că s-a încațat de uă potrivă într-un oceanu de viu și de disoluțione, domnul *Cosmat* consignă pe tonul acesta: „Nu mai ramane niciunu de cătu nisice fațiuni, cari s-o trădatu pe 2 Mai, nisice reacționari, cari s-o trădatu pe 11 Februarie, cari s-o trădatu țera, iau suptă viață, și tinerețea, și puterea și mărirea, și, an dovedită Europei că România nu se mai poate guverna prin sine!“

Ce ar putea cine-va dica mai bine despre starea în care se află țera după lovitura de Statu de la 2 Mai? Nu mai ramane în adevăru nimicu, după acestu atentat, din atatea vise frumosu, din atatea aspirații legitime, de cătu uă fațiuni avide care trăda-se pe 24 Ianuarie, care trădase țera, și lăpise libertățile, pentru ca la umbra despotismului se-l păla suge în liniște viață și tinerețea și puterea și mărirea, și pentru ca se dovedește European că România nu se poate guverna prin sine și că este nedemnă de instituții ce i se dedeseră prin Convenționea de la Paris.

Ce am putea dica mai bine despre partisani Cuzismului de cătu cea-a cei dicu fără rușine despre bărbătorii cari au luptat în totă viață loru pentru naționalitatea noastră, pentru libertățile noastre? Ascultați și vedeați „Incapabile de a organiza ocașa, de a imbunătăți cel pucin starea materială a țorii, acăstă cieci nerușinată în lipsă de altu-veca făcu legi peste legi, decrete peste decrete, pentru ca se dică că regeneră-țera și pentru ca să se păte numi pe sine reformatore și civilisatoare a Statului român. A facutu la legă de instrucție publică, prin care se în- datorizează totu românului de ambe sexe ca se învețe carte; daru scoli năfăcută, profesori năfămată, nimicu năfă pregătită pentru punerea în lucrare a acelei legi, iar milioanele s-a cheltuitu cu sutele fără nici unu folos elu țoril. S-a făcutu tribunale și curți multe, și legi civile, penale și comerciale, și avocați mulți și dibaci, pentru ca să se dea dreptatea cetățenilor, să se aplice mai bine legile, să se lumineze conștiințele. S-a înmulțit și s-a complicat ruagile pentru

ca să se garanteze mai bine drepturile, să se facă imposibile violențe loru și confuzia și neșicurarea să cresculă, și drepturile nu au fostu garantate, și lumea s-a îngrijat, și omeniști onesti au inceput să se întrebe dacă uă orga-nizare și unu mecanismu mai simplu nu ar fi mai bune de a ajunge scopul a cestor instituții. S-a făcutu legi administrative și comunale multe, dar administrația nu s-a ameliorat și comunele nu au înflorit, și prosperitatea publică nu a crescut, căci totă aceste instituții s-a vînat sistemati-cicesc în aplicarea loru, și, de la Prefecto pănu la Primar, agentii administrației s-a făcutu legi administrative și comunale multe, dar administrația nu s-a ameliorat și comunele nu au înflorit, și prosperitatea publică nu a crescut, căci totă aceste instituții s-a vînat sistemati-

cicesc în aplicarea loru, și, de la Prefecto pănu la Primar, agentii administrației s-a făcutu legi administrative și comunale multe, dar administrația nu s-a ameliorat și comunele nu au înflorit, și prosperitatea publică nu a crescut, căci totă aceste instituții s-a vînat sistemati-

luchi vocea omeniști onesti să înăbușă ca nu cumu-va protestări loru se tulbură plăcerea acestor nerușinat de orgii. Atunci s-e vedută funcționari săraci, cari, fără se moștenescă, fără se găsesc comori, în căte-va luni, în căte-va dile, făcură stări, scăpare de datorii, ridicări palate, cumpărări domenii și preumbără cu insolentă rușine loru, în ochii lumii zălnăcitoare și abătute.

Și în acăstă stare de lucruri, în acăstă încăciuș, în acăstă secetă de viață, de fericire, de mărire, în acăstă regimă a căruj érbă uscată a amărtă susțele omeniști de bine, a vesti-jită cele mai din urmă vise ale bătrânilor lingă mormenți, a pus'u pe frontea junelui gălbenește moliciună și a scepticismul, a uscată sau a amărtă laptele mamei cu care hrănește uă generație fără veță, suptă acăstă regimă dicu, trebuia ore ca omeniști ce mai re-măseseră vîi să plece capulu și să dică totul s-a sfîrșit? Nu! nu! Omul liberu pe lingă misiunea ce-l este impusă de datorii lutului său, are uă misiune sănă etc etc“

Etă ce tipăresc acești omeni despre starea lucrurilor de aq̄. Ne oprimă aq̄, pentru ca să nu obosim pe ceteri; Daru deschidești jurnalele loru și vești vedea că totă se supună unui ordinu de q̄i stilu pote varia thema este aceea-ști. Spus acu publicu împărțialu dacă doleanțele și recriminările acestea pe care partisani Cuzismul le aruncă cu atâta cinismu asupra acestui guvern nu suntu icôna exactă a regimului preconisat de densus, lista incompletă a abuzurilor cei-a înăvățit și după care el suspină?

Si ce voru acești mari reformatori? El voru schimbarea sistemel. Restaurarea ministerului nu le ajunge. Îtrebuie să se schimbe sistemul schimbător; le-o trebuie cu ori ce preț. O ceru fără sfârșit în diareile loru. Lumina libertățil offensă ochii loru. Silințele omeniști de bine pentru a scote țera din disoluția în care el s-a aruncat-o, i neliniștesc. Când Rusia și-a însemnatu victimă a qisă unde-va marele Michelet, ea lucreză mai antenă ca s-o corumpă, s-o depraveze și s-o săracescă. Atunci este sicura că-ști va întinde lesne asupră'l putere sa. Ce ați lăsată după densus acesți mari reformatori de cătu miseria, miseria absolută miseria care degradă și împinge la rele, și immoralitatea care astă-dă i spăimânta chiaru pe densus? Ce ați fondat, ce ați făcutu altu de cătu legi multe, decrete numeroase, ca să producă ameșela și confusia, și să pătu cumu se dice pescui în apă turbură? Pretindă că s-a servită cauza Democrației, și nu vădă că po ruinele uine aristocrații postige ce cădea do sine, să fundă cea mai nedemnă din totă aristocrație, aristocrația vițului! Nu! nu! n'are nimicu de comună Democrație cu actele liberticide și imorale ale guvernului vostru. Aveți aq̄tă libertățile, chiaru pe acea-adea de a calomnia în publicu, și de conspira în umbra fără temă de pedepsă, și nu suntești molțumiști; și vă servisti de densele pentru ca să ucidești éru libertate și să aruncă din nou țera în moartea din care abia ești prin silințele generoșe ale filorū el. Vreți să arungeți la schimbarea regimului, fiind că suptă unu regim onestu și liberu nu vă simțiști în stare a putea trăi, Ei bine! și dicem că pentru păcatele acesei țeri succesu a incoronatui iară silințele voastre. Ce vești să făcută cu acesa? Credești voi că domnia voastră va fi de oastă dată mai pucină efemeră? Ve închipuiți voi ore că suprimându libertatea vești fi intorsu totă dificultățile, și că vești putea înăbuși pentru totu d-a-una vocea conștiinței publice. Daru n'ăi vedutu unde vă dusu su primarea libertății? Nu scuți voi că lipsa libertății este muma tutelor abuzurilor; că fără uă presă liberă, fără uă nemica din înțelegerile ce dică că să avuți locu în București, și prin u-

seriosu asupra guvernului, arbitriul și inițiativile de totu felul a cămpu liberu? Ba uă scuți, o scuți prea bine și tocmai pentru că o scuți atât de bine lucrat cu atâta frenesi ca să ajungeți acoło. V'o spună înșă de astă-dă: Cuzismul și-a făcutu timpu îal. Dacă prin uelitile vostre mișcări se însușești se-l reînființați, succesa voastră va fi numai de uă și. Reprobarea universală se vaină-tore Indată contra vostre, și chiaru a două q̄i abuzurile și arbitriu, lu care se încheie pentru vol totă arta de a guverna, voru suscita nemulțumiri adânci de la uă marginu a țorii pînă la cea-1-ală. Atunci acea-ști logică care vă făcutu se suprimești libertatea vă va sili să reprimă manifestările acestor nemulțumiri. Pentru acăstă vă voru trebui soldați mulți, armată permanentă mare pentru ca să faceți să dominește ordinea, ordinea nedreptă, ordinea sitită, ordinea ca la Varsavia. Vă voru trebui mulți numeroase ca să mențineți poporașile desafecionate și hostile, și să pedepsiți pe turburători vă va trebui uă politie formidabilă, spioni, delatori, săptuitorii de totu felul de ignominii, sicarii pentru că se vă desfaceți de inimicii voștri. Atunci statul va merge repede în ruină, bărbății onesci desălușați și desilusionați se voru retrage și voru sta la uă parte și vești si silicii să recrutiți agenții voștri în hîrtă aceia de omeni fără conștiință și fără probitate care nu cauă de cătu astă-felu de epoci ca să se înnavuște. Atunci nimeni nu va mai fi sicură de aq̄l păcă măne de avere, de văță sa. Arbitru va nasce din arbitru, înjustiția din înjustiție, inmoraliitatea din inmoraliitate, pînă când suferințele noști înregi se voru înălța într-unu singură gemetă de durere plăca ca scaunul celu prea Inaltu și q̄i de dreptățile sale va răsări erăști, și măna misterioasă a Provedinței va face se fulgere din nouă la ochii voștri îngrozită cele trei vorbe teribile cari făcură se trăsărată pe Sardanapal din amorțela orjel: Mane, Thechel, Phares!

Eugeniu Stătescu.

Responsu convocatorilor întrunirei de la Roman.

Iași, 1867, Iulie 12.

Domnilor,

La adresa ce ne-ajă trimisă spre a întruni la 25 ale corentei la Romanu, aveam onoreea a respunde că: recunoscem în principiu dreptul ce să cetelești de a se întruni și a se cointerlege asupra intereselor naționale; însă nu pricepem mobilul care vă determină de a provoca acăstă întrunire fără de a-l arăta scopul.

Interesele naționale în genere și în specială cestunile de înbunătățire ale Iașul și ale Moldovei nu suntu strâns poporul Român și în particularul Iașenilor. Ele au fostu în de ajunsu discutate cu ocazia întrunirilor din anul contentu, votate și suptă scrise liberalmente de către cetelești și publicate: ele formează programul nostru politică ca reprezentanți al Iașului.

Însă dacă d-vosă mai aveți a discuta și asupra altoră scopuri, era nevoie, credem, să le arătați chiaru în interesul întrunirei ce ați provocat.

Pe lingă aceste vedem apoi între initiatorii adunarei acesteia și persoane de aq̄le cati suntu diametralmente opuse, prin credințele loru, convicțiunilor noastre politice și mandatul ce noi avem de la alegătorii nostri.

Așa daru avem onore a vă declară prin acăstă că nu putem lua parte la întrunirea ce ne propună.

Deputați de Iași: D. Tacu, A. D. Holban.

DOMNULUI GRIGORI VĂRNĂVU SENATORE.

La Roman.

Am primit adresa d-vosă, suptă scrisă și de cel-1-ală d-ni și amu onoreea avă respunde, că, ești nu cunoști nemica din înțelegerile ce dică că să avuți locu în București, și prin u-

mare nu potă prevede scopului intru-nirei d-vosări la Roman. Ca cetățian său și recunoșcă dreptul de în-truire, ca deputat nu înțelegă să face acte de deputați de cătă în sala adunării generale. Din acestu punct de vedere, și observându-mă alesu, că colegii d-vosări, suplă-scriș în invita-tare suntu persoane onorabile fără in-doișal, dacă e cărora principiu nu le am împărtășit nici uădată, anăcă mal puțin în cazu de față, declinu ono-reu d-a exista la intruirea d-vosări de la Roman, rugându-se totu uădată a primi încredințarea considerației mele pro distinse.

Deputatul de Focșani Voinov.

Independența belgică din 30 iulie este trage dintr-un diariu din Queretaro, la Sambra de Arteaga din 18 Ianuie, a-menuntele următoare asupra procesului lui Maximilian și a generalilor săi:

„Espirându cele trei dile de respectu acordate avocaților pentru a pregăti apărarea acuzaților, adjutanțele genera-rii din Queretaro emise ordine pen-tru organizarea consiliului de resbelu.

„Conformu acestei ordine, în 13 iulie, la optă ore dimineață, consiliul de resbelu se adună, la teatrul Iturbide. Afuindă de lume era foarte considerabile. Scena era ocupată de membrii curții și restul teatrului de spectatori. La drépta sedea membrii consiliului de resbelu; la stânga și în față de bancă consiliului, se puseseră taburete pentru aco-sa și fotografi pentru apărătorii lor. Cea mai adincă emoție se putea cîti pe fața tuturor asistenților și cea mai adincă lădere domnia în adunare.

„Generaril Mejia și Miramon fură aduși la nouă ore de dimineață, într-o trăsăru escortată, înainte și napol, de carabineri de Galeana, și pe de lăuri, d-o companie de putere supreme și d-o companie dintr-o patrule batalionu.

„Acuzații fiindu conduși într-unu cabinete învecinat cu scena, președintele deschise ședința. Membrul curții și apărătorii se duseră apoi pe la locurile lor, să-oare în uniforma funcționarii săle.

„Locoteninte-colonelul Manuel As-piroz, îndeplinindu funcțiunile de jude-avocat, dete citire actului de acuza-

„Se date citire și interogatorilor asupra acuzaților; mai anteriu alu lui Maximilian; apoi ale lor Miramon și Mejia.

„Din alte chărtie ce mol fură citite rezulta că Maximilian ceruse autoriza-rea d-a chiama trei avocați de la Mexico pentru alu opere, cătă și pe ba-ronul Magnus, a cărei presunție o so-licită pentru a stranga nisice afaceri de familie și nisice afaceri d-unu caracter național și de cea mai mare impor-tanță pentru Venezia, Italia și Austria.

„Maximilian alesu de avocat pe d-il Iesu Vasquez, Eulalio Ortega, Mariano Riva Palacio și Rafael Martinez de la Tore, din orașul Mexico.

„Miramon alesu pe d-il Juarez din San Luis Potosi și pe Ambrosio Moreno din Queretaro.

„Mejia alesu pe d. Prospero C. Vega, totu din Queretaro.

„Prințele cele-lalte documente pri-vitore la Maximilian, cărora se dete citire, figurăză uă protestație contra jurisdictiunei consiliului de resbelu, declarându-o unu actu ilegalu îndreptat contra persoanei săle, fiind că se re-dima asupra legel din 25 Ianuariu 1862 contra trădătorilor ţerel. Maximilian dicea în acea protestare că în calitatea sea de străinu, nu pută fi trădătoru cătră ţeră ce nu era a lui și în care e-sersa nisice funcțiuni înalte ce-lu pu-neau d-asupra legel.

„Se dete asemenea citire la două pro-testari concepute totu în acelu-așu sensu, supunute de Miramon și de Mejia.

După ce formalitățile preliminarie-foră sferește, Tomas Mejia fu introdus; acuzații se aşedă pe taburetul ce-l era otărât, pe căndă soldați escortei săle stau lîngă dênsul.

„Atunci începu rolul apărătorului care, după la Sambra de Arteaga, vorbi în termenul cei mai eloanți.

„Apărarea se ocupă principalmente de aste trei puncturi: de înțelesul legii din 25 Ianuariu, de aplicarea acestei legi acuzațui și de constitu-tiunea sa.

„Avocatul insistă apoi asupra a-castei consideraționi că, în campanie, Mejia s-a mărginitu a se apăra și n'a atacat nici uădată; că elu nu versase nici uădată săngele prisonierilor săi; că avuiese adese oră în puterea sea mai multă din comandanți, din capii și din ofițierii armatei liberales, și i tra-tase totu dăuna cu omone, și aceasta ar putea-o mortori chiaru însuși generalul Escobedo și Trevino. Ilustrul martir Arteaga fusese și elu prisonierul lui Mejia, atâtă cătă și unu mare număr de impiegați și de soldați din guvernul liberalu.

„Avocatul atingându apoi caracte-ru politicu elu acuzațui, dice că Mejia, credinciosu proclamaționei gu-vernului cu care adera convicțiunile săle politice, urmărise deosebitele fase ale resbelului civil, însă atunci căndu intervenționea a intrat în ţeră, Mejia nu cunoștea adeverata bisonomie a resbelului, că fusese amăgiu de asigurări și că creduse că stabilirea unu tronu în Mexic era dorința voluntarie a po-porului. Terminându, elu aminti consiliul de resbelu principiul de umani-tate înscrise în constituționea din 1857 ce desfășură pedepsa la moarte, și lă conjură a nu minji laurii triumfului cu săngele versatul pe eșafod.

„Președintele întrebă pe acuzațu dacă avea cova de adăugatul pentru apărarea lui. Acuzațul respunse că nu, că totu fusese dăsu de avocatul său și că dacă mai fi uitat cova, apărătorul său ar declara anăcă la timpu cea-ze s'ar fi uitat.

„Mejia fu atunci reconduș și Migue-l Miramon veni de-și luă locul.

„D-ni Jauregui și Moreno deteră pe răndu citire apărării clienților lor și presintară în mare parte totu acele argumente ca și apărătorul acuzațui precedinte.

„Afară de această apărare, se mai ocupa să stabili că legea din 25 Ianuariu nu poate fi aplicată lui Maximilian; că acuzaarea se sprijinea asupra împotrivirei acuzațui cătră guvernul constituțional, pronunciamentul său de la Puebla, luarea sea din fondurile convențiunel, usurparea lui de putere și, campanie săle suplă drapelul imperialu. Apărătorul protestă energicu contra aplicării legei din 25 Ianuariu la faptele comise mai nainte de punere în vigore a acestei legi, pentru de la

„Afără de această apărare, se mai ocupa să stabili că legea din 25 Ianuariu nu poate fi aplicată lui Maximilian; că acuzaarea se sprijinea asupra împotrivirei acuzațui cătră guvernul constituțional, pronunciamentul său de la Puebla, luarea sea din fondurile convențiunel, usurparea lui de putere și, campanie săle suplă drapelul imperialu. Apărătorul protestă energicu contra aplicării legei din 25 Ianuariu la faptele comise mai nainte de punere în vigore a acestei legi, pentru de la

„D. Ortega, vorbindu celu d-anteiu, dice că va respunde la tōte acuzaările deja pedepse legale, și pentru cea-l-altă parte elu avea de complicitu pe celu d-anteiu înregistratul alu națiunii și pe toți ei care urmăseră cursoul evenimentelor resbelului civil.

„Apararea era de părere că nu se

putea pretinde că Miramon se'nsoisce

cu intervenționea; pentru că elu lo-

nuia în ţeră străină la începutul și în

tempul stabilirei acestei intervenționi,

fără lău nici uă parte la ea; că fiindu

la străinătate elu oferise serviciile lui

Juarez, că serviciile lui să fostu

primite, și că dacă n'a făcutu aceste

servicie, elu a fostu oprită de nesec-

cause independență de voința lui. Că

elu reveni în ţeră lui, căndă și fu pe-

ste putință să mai trăiască în străină-

tate, că găsi imperiul stabilitu dejă;

că elu a fostu atunci esiliat la Berlin

de Maximilian, și, adăgoi avocatul său,

devenindu inemicul ne'mpăcatul alu stră-

inilor, elu se'ntorse la Mexico la o-

poca căndă generariul Castagay se

retrăgea cu cele mai de pe urmă trupe

franceze. Atunci elu păsi cu partisa-

nii lui pînă fu făcutu prisonier. Ter-

minând d-ni Juarez și Moreno, au

sustinutu din nou că legea din 25 Ianuariu nu era aplicabilă la Miramon și

ca pentru actele ce a comis în cea mai de pe urmă perioadă a carierei lui, elu este protegiat de garanțile con-stituzionale ale legel naționilor care lege obțină drepturile prisonierilor de resbelu.

„Avocatul în cursul apărării săle, vorbi despre clementă de care acuzațul a datu totu dăuna probe către pri-sonierii de resbelu și dice că însuși elu, fiindu prisonierul lui Marquez, a fostu salvat de Miramon în momen-tul dă și împușcat.

„Apărarea fiindu terminată, Miram-on declarându că n'a nimic de adăugat, și acestu a su condus.

„Atunci începu procesul archi-ducelui. Siliș a sedea în patu de mai multe dile, elu era mai boala în acea zi. D. Manuel Aspiroz se duse la temnița lui și reveni curându anunțându că acestu prisonier era în imposibilitate d'a se'nșația. Prin urmare, d-ni Jesu Maria Vasquez și Eu-lalio Ortega deteră pe răndu citirea apărării.

„Cea d-anteiu parte a apărării con-tinuă tōte punctele de legalitate apli-cabile la cauza. Consiliul apărătorilor susține că curtea era incom-petente a judeca în specie; că legea nu ar fi aplicabilă, și că er fi inconstitu-țională. El stăruiescă cu putere asupra neregularității cu care procedea-i lui de resbelu principiul de umani-tate înscrise în constituționea din 1857 ce desfășură pedepsa la moarte, și lă conjură a nu minji laurii triumfului cu săngele versatul pe eșafod.

„Situaționea în care se află apărarea, dicasă apărătorii, o face necom-plată. Casul este dă importanță atâtă de înaltă, elu implică altă parte a atingătorie de dreptul internațional, de istoria și politica, încătu cele patru-deci și optă de ore acordate pentru a pregăti apărarea nău ajunsu. Si prisonierul nu trebuie se sări pri-vită de mișcările proprie apărării.

„Casul cere imperiosu, natura afacerei cere că legalitatea se sări oser-vată în totul; elu cere că linisca și reflectiunea se prezătă totă procedura, pentru că bunul renume alu republi-cei se remăria nepărată în ochii lumii care ascăptă c'ă solicitudine atâtă de mare desnodământul acestei drame so-ciale. Posiționea lăuată în acesti ter-meni de apărare era sprijinătă de ci-tațiunii loate de la diserți antorii.

„Curtea a trecutu peste aceste pro-testari și siliș apărarea a primi des-baterile, apărătorii să declară că aru putea lăcea, recunoscându incompetența curiei și ilegalitatea procedurei, daru nu voru lăcea. În adevără ei au începută a expune istoricul în privința prisonierilor.

„D. Ortega, vorbindu celu d-anteiu, dice că va respunde la tōte acuzaările deja pedepse legale, și pentru cea-l-altă parte elu avea de complicitu pe celu d-anteiu înregistratul alu națiunii și pe toți ei care urmăseră cursoul evenimentelor resbelului civil.

„Apararea era de părere că nu se

putea pretinde că Miramon se'nsoisce

cu intervenționea; pentru că elu lo-

nuia în ţeră străină la începutul și în

tempul stabilirei acestei intervenționi,

fără lău nici uă parte la ea; că fiindu

la străinătate elu oferise serviciile lui

Juarez, că serviciile lui să fostu

primite, și că dacă n'a făcutu aceste

servicie, elu a fostu oprită de nesec-

cause independență de voința lui. Că

elu reveni în ţeră lui, căndă și fu pe-

ste putință să mai trăiască în străină-

tate, că găsi imperiul stabilitu dejă;

că elu a fostu atunci esiliat la Berlin

de Maximilian, și, adăgoi avocatul său,

devenindu inemicul ne'mpăcatul alu stră-

inilor, elu se'ntorse la Mexico la o-

poca căndă generariul Castagay se

retrăgea cu cele mai de pe urmă trupe

franceze. Atunci elu păsi cu partisa-

nii lui pînă fu făcutu prisonier. Ter-

minând d-ni Juarez și Moreno, au

sustinutu din nou că legea din 25 Ianuariu nu era aplicabilă la Miramon și

cum și uă închiădere a Sinodului său relativ la Sinodul bisericii noastre române, mișlocescă ca, de voru să asemenea acte, se se trimiță Sinodul.

Considerându-se că, nesco asemenea acte nu se află în ministeru, pe de uă parte, său arătătă acătoare sănătului Sinod, eră pe de altă se publică neesi-stința actelor de natură mai susu a-rătată, conformă cererii sănătului Sinod.

(Comunicat)

Dziariul Reformă publică de cătă-va-timp, în privirea Sinodului, bisericii române, uă sumă de sciri și assertiuni cu totul la contradicție cu realitatea. Așa bunioră:

Că Sinodul este convocat se schim-bă legea;

Că este impus cu forța baionetelor;

Că este păzit cu sentinelă;

Că ședințele săle loține cu ușile inchise, etc., etc.

Ară fi de demnitatea presei se nu publice nimicu fără a se încredea de adevăr. Reformă putea și pote anăcă a se încredea prin sine însuși despre adeveru, urmăritu desbaterile Sino-dului ale cărui ședințe suntu publice. Astă-fel, de că se încrede că reformă nu a de sorginte de cătă lips de informaționi bune și nu alte sor-gință, ea ar fi putut se constata că nimicu din cele ce său disu în numările săle 23 și 24 nu este în realitate. Putem avea păreri deosebite de dispozițiile unei legi în vigore dără pe cătă legea există în vigore cum este și legea Sinodului, fie ea bună sau rea, e bine se ne deprindem uă respecta și a lucra la îndreptarea acelei legi pe cale legală.

Gouvernul săi-a fă

